

Отже, створення спільних підприємств дає змогу залучати сучасні форми організації та управління залученим капіталом, що сприяє стабілізації економіки, доступу України до нових технологій, а також можливості прямого доступу до світового ринку.

Список літератури

1. Бойда Д. Спільні підприємства як каталізатор економічного розвитку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://konferense.at.ua/Zbirnyk.pdf>
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Ковальова Н.Л. Роль спільних підприємств в економіці України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Колесник Т.В., Славуцька А.О Переваги спільних підприємств та їх роль в економіці України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=30080>
5. Погребняк Л. Роль міжнародних спільних підприємств в економіці України / Л. Погребняк, Н. Завальницька // Вісник Львівського національного аграрного університету. – 2012. – № 16(2). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Chem_Biol/Vldau/APK/2009/files/09plveou.pdf.

УДК

ФОРМУВАННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ БІРЖОВОЇ ТА ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЮ ПРОДУКЦІЄЮ

І. В. Кононець, ст. гр. МЕ-15-2СК-2

В. О. Натальченко, канд. екон. наук

Кіровоградський національний технічний університет

Світова економіка розвивається на основі біржових та електронних торгів, однак в Україні біржовий механізм сприймається більшістю товаровиробників агропродовольчої продукції лише як інструмент при проведенні державних закупівельних і товарних загарбань в результаті чого рівень розвитку біржової діяльності в Україні дуже низький, особливо в сфері товарообміну аграрного сектору. Визначною проблемою у системі торгівлі сільськогосподарською продукцією є відсутність налагодженої інфраструктури.

Проблема біржової та електронної торгівлі доказана вітчизняними науковцями, серед яких П. І. Гайдуцький, П. Т. Саблук, М. В. Ситник, О. М. Шпичак, І. Г. Кириленко, Ю. С. Коваленко, В. Г. Андрійчук, В. П. Горьовий, М. О. Солодкий, Пасічник Т. О., Копилова О. В., Г. О. Шевченко, та зарубіжними, такими як Дж. Кейнс, В. К. Бансал, О. Штілліх.

Реформування аграрної економіки і становлення ринкової системи господарювання неможливі без наявності традиційно–ринкових атрибутів, які забезпечують ефективне функціонування економічного механізму. Таким невід’ємним інститутом ринкової економіки є біржова система. У світовій практиці за рівнем функціонування ринку біржової та електронної торгівлі визначається стан розвитку ринкової економіки країни. Зважаючи на це, дослідження процесів формування та функціонування біржової та електронної торгівлі сільськогосподарською продукцією в Україні є актуальною проблемою, розв’язання якої сприятиме підвищенню ефективності розвитку й регулювання аграрного ринку.

Наразі є необхідність розбудови національної системи біржової та електронної торгівлі, яка забезпечуватиме прозорість та однакові конкурентні умови взаємодії ринкових агентів. Перш за все це стосується забезпечення ринкового ціноутворення. Незважаючи на всі позитивні сторони та беззаперечні аргументи привабливості біржової та електронної діяльності з точки зору економічних переваг, що підтверджує світова практика організації торгівлі, рівень її розвитку в Україні дуже низький, особливо у сфері товарообміну аграрного сектору. В цілому в Україні зареєстровано 586 бірж, але практичну діяльність вели 259.

При загальній тенденції розвитку товарного біржового ринку є низка факторів, які негативно впливають на нього. Так, відсутність на біржах систем гарантування виконання зобов'язань за біржовими угодами послаблює заінтересованість учасників ринку в біржовій торгівлі і, як наслідок, призводить до незначних її обсягів. Такі обсяги біржової торгівлі не сприяють розвитку сучасних біржових технологій та примушують товарні біржі здебільшого здійснювати організацію позабіржової аукціонної діяльності.

Розвиток біржової торгівлі сільськогосподарською продукцією ускладнюється з таких причин: відсутність відповідної нормативно-правової бази; нерозвиненість біржової інфраструктури; складність із гарантіями поставок; велика частка бартерних операцій; незвичність біржової торгівлі для сільськогосподарських товаровиробників; недостатній рівень впливу на ринкові процеси з боку регіональних органів влади.

Однією з умов активізації функціонування тваринницьких підприємств, включаючи організації середнього і малого бізнесу, може бути м'ясна біржа як найбільш розвинена форма оптової торгівлі продукцією цієї галузі.

Вона може стати осередком інформування про ситуацію на оптових ринках і сприяти підвищенню підприємницької активності у сфері тваринництва. Проте головна роль товарної біржі полягає в тому, що вона забезпечує взаємодію товаровиробників м'яса, агентів і споживачів м'ясної продукції для здійснення операцій купівлі-продажу за цінами ф'ючерсних контрактів.

Розвиток біржової торгівлі сільськогосподарськими тваринами дасть можливість усунути непрозорі схеми закупівлі тваринницької продукції для задоволення потреб бюджетних структур, а також здійснювати контроль за якістю на всьому етапі товароруху як державними контролюючими органами, так і покупцями.

Важливим для практики є досвід організації електронних торгових майданчиків на регіональному рівні для сільськогосподарських товаровиробників. Їх функціонування можливо започаткувати на основі інфраструктури агропромислових бірж.

Запровадження електронних торгів сприятиме розробці та використанню сучасного інструментарію ефективного втручання у процеси ринкового формування товарообміну між сільським господарством і переробним підприємством. Електронні торги гарантуватимуть переведення товарних активів із тіньового ринку на відкритий біржовий ринок, забезпечить збільшення бюджетних надходжень на всіх рівнях.

Економія витрат на ведення торгово-закупівельної діяльності сільськогосподарських і переробних підприємств полягає, на мою думку, в наступному: економія часу на пошук пропозицій з продажу, купівлі давальницької переробки сировини; економія часу відділів продажів і закупівель на пошук зустрічних торгових пропозицій (у продовж короткого проміжку часу, без тривалих телефонних переговорів, можна зробити унікальні пропозиції з продажу та придбання сільськогосподарської продукції, насіння, продукції переробки сільського господарства, племінної худоби і птиці, риби не лише постійним партнерам, але й районам і регіонам); за допомогою картографічного сервісу, по фотографіях, зроблених із супутника, можна оцінювати агропромисловий потенціал не тільки районів і регіонів країни, але й усього світу.

Електронна комерція підвищує ефективність обміну завдяки зниженню трансакційних витрат, посиленню конкуренції. Ефективність підвищується за рахунок зниження цін, проведення більш гнучкої цінової політики навіть на короткострокових часових інтервалах. У довгостроковому періоді подібне скорочення витрат може привести до зниження рівня інфляції в країні.

Список літератури

1. Аграрна реформа Л.Д. Кучми в Україні [Текст] / Павло Гайдучкий. – Київ: Інформаційні системи, 2015.– 447, [32] с.: рис., фото. кольор.– Бібліогр.: с.445-447
2. Шарапа О. М. Розвиток біржової торгівлі в аграрній сфері економіки України
3. Балабанов И. Т. Электронная коммерция / И. Т. Балабанов. – СПб. : Питер, 2001. – 346 с.